

Årsberetning 2016

Stiftelsen Kristian Gerhard Jebsen, org.nr. 993 962 724

I. Om Stiftelsen Kristian Gerhard Jebsen

Stiftelsen Kristian Gerhard Jebsen (Stiftelsen) ble etablert 31. mars 2009 til minne om skipsreder Kristian Gerhard Jebsens liv og virke og som forlengelse av hans bidrag til positiv samfunnsutvikling. *Stiftelsens formål er å yte bidrag til fremme av akademisk forskning, kunst, medisinske og sosiale tiltak, samt tiltak som fremmer samfunnsutvikling og bevarer miljøet.*

Midlene som Stiftelsen disponerer er i utgangspunktet mottatt som gave fra Kristian Gerhard Jebsens ektefelle, Aud Jebsen, ved etableringen av Stiftelsen 31. mars 2009. I tillegg har Stiftelsen mottatt gaver fra Kristian Gerhard Jebsen Foundation i 2011 og 2012.

Stiftelsens største eiendel var frem til februar 2013 en aksjepost på åtte prosent i Kristian Gerhard Jebsen Skipsrederi AS. Aksjeposten ble solgt til Kristian Gerhard Jebsen Group Ltd. (KGJG) og det ble inngått låneavtale mellom Stiftelsen og KGJG som regulerer oppgjøret for salget. Lånet blir nedbetalt årlig mot 2025.

I henhold til vedtektene skal Stiftelsen ha en tilsiktet varighet på inntil 30 år. Stiftelsens maksimale varighet skal være 40 år.

II. Stiftelsens virksomhet og tildelinger i 2016

Stiftelsen har støttet prosjekter innenfor marin/maritim forskning, kultur, medisinsk forskning og akademisk. En fellesnevner for Stiftelsens satsing er målsettingen om å bidra til prosjekter som holder høy internasjonal kvalitet. Per 31.12.2016 er det avtalefestet tildelinger for i alt 471 millioner kroner, av dette er 325 millioner kroner utbetalt og således er Stiftelsens prosjektgjeld 146 millioner kroner hvorav 66 millioner kroner kommer til betaling i løpet av 2017.

Ved årsskiftet var likviditetsbeholdningen på 199 millioner kroner, inklusiv obligasjoner for 84 millioner kroner. Stiftelsens likviditet vurderes som god.

I 2016 har Stiftelsen forpliktet seg til å bidra med totalt 121 millioner kroner til marin forskning, medisinsk forskning og kultur:

- *K. G. Jebsen-senter for dyphavsforskning, Universitetet i Bergen, Rolf Birger Pedersen, 32 millioner kroner over fire år.*
Hovedmålet for senteret er å utforske de unike egenskapene i den arktiske midtatlantiske rygg, inkludert geologi og mineralogi og tilhørende geokjemiske og mikrobiologiske prosesser, og det stort sett ukjente mangfold av hydrotermale systemer.
- *Forlengelse av K.G. Jebsen-senter for diabetesforskning, Universitetet i Bergen, Pål Rasmus Njølstad, 9 millioner kroner over to år.*
Senteret har som mål å finne nye diabetesgener, kartlegge nye mekanismer for hvordan diabetes utvikles og å etablere målrettet og forbedret behandling. Samlet tildeling over 6 år er 25 millioner kroner.
- *Forlengelse av K.G. Jebsen-senter for psykoseforskning, Universitetet i Oslo, Ole Andreassen, 9 millioner kroner over to år.*
Senteret har som målsetting å finne ut mer om årsakene til psykoselidelser. Forskerne skal kartlegge genetiske og miljømessige årsaksforhold til psykoselidelse, og hvordan sykdommene utvikler seg over tid. Samlet tildeling over 6 år er 25 millioner kroner.
- *K.G. Jebsen-senter for genetisk epidemiologi, Norges teknisk-naturvitenskapelige universitetet, Kristian Hveem, 18 millioner kroner over fire år*
Senteret studerer genetisk variasjon på befolkningsnivå for å bedre forstå hvorfor vi blir syke og hvorfor vi holder oss friske. Senteret tar utgangspunkt i data fra Helseundersøkelsen i Nord-Trøndelag (HUNT).
- *K.G. Jebsen-senter for cøliakiforskning, Universitetet i Oslo, Ludvig M. Sollid, 18 millioner kroner over fire år.*
Senteret jobber med translasjonsforskning ved cøliaki. Senteret består av fem forskningsgrupper. Fire av forskergruppene holder til ved Universitetet i Oslo og Oslo universitetssykehus-Rikshospitalet mens én forskergruppe er lokalisert ved University Medical Center Groningen i Nederland.
- *Ny skøyte til Redningsselskapet (RS 163): 17 millioner kroner.*
Redningsselskapet bygger ny redningsskøyte i Petter C.G. Sundt-klassen, og Stiftelsen er hovedgiver. Skøyten får navnet Kristian Gerhard Jebsen II. Den skal stasjoneres i Bergensområdet og er operativ fra våren 2017.
- *Kammermusikkfestival i Rosendal 2016-2018, Baroniet Rosendal / Den Weis Rosenkronske stiftelse, Leif Ove Andsnes, 4 millioner kroner over tre år.*
Festivalen har som målsetting å etablere seg blant de fremste kammermusikkfestivalene i Norge og Europa. Den skal gi unge norske musikere muligheter til å arbeide i kammermusikk-konstellasjoner ved festivalen, også sammen med fremragende utenlandske musikere.

- *Bidrag til etablering og videreutvikling av digitaltkonserthus.no, en gratis strømmetjeneste fra Bergen Filharmoniske Orkester, 2,73 millioner kroner over tre år.*
Formålet er å styrke og videreføre Bergen Filharmoniske Orkestres kunstneriske og formidlingsmessige virksomhet i BFOs digitale konserthus.
- *Videreføring samarbeid Bergen Filharmoniske Orkester, 11 millioner kroner over fem år.*
Formålet er å styrke BFOs kunstneriske og formidlingsmessige virksomhet i perioden 2017-2021. Støtte fra Stiftelsen går blant annet til å reengasjere sjefsdirigent Edward Gardner fra 2019, internasjonal lansering av digitalt konserthus og engasjement av fremragende solister og dirigenter.
- *Bokprosjektet Bergen og sjøfarten bind VI, Stiftelsen Bergens sjøfartsmuseum, inntil 0,25 millioner kroner.*
Hovedtema for dette bindet er rederistrukturen og rederiutviklingen i Bergen i perioden 1973-2010. Arbeidet med boken ledes av Stig Tenold, og den skal etter planen foreligge i 2020.

I tillegg til dette kommer vedtak om tildelinger i 2016 som først blir avtalefestet og regnskapsført i 2017, totalt 54 millioner kroner:

- *Forlengelse av K.G. Jebsen-senter for forskning på influensavaksiner, Universitetet i Oslo, Bjarne Bogen, 9 millioner kroner over to år.*
- *Forlengelse av K.G. Jebsen-senter for immunterapi mot kreft, Universitetet i Oslo, Johanna Olweus, 9 millioner kroner over to år.*
- *To nye medisinske sentre for medisinsk forskning, totalt 36 millioner kroner.*
  - K.G. Jebsen Center for Cardiac Research, Universitetet i Oslo
  - K.G. Jebsen Center for Autoimmune disorders, Universitetet i Bergen.

Marin/maritim forskning

Stiftelsen har siden etablering bevilget totalt 79 millioner kroner til marin/maritim forskning. Den største enkeltsatsingen innenfor dette området er etableringen av K.G. Jebsen-senter for havrett ved Universitetet i Tromsø - Norges arktiske universitet. Senteret er et spleiselag mellom Stiftelsen Kristian Gerhard Jebsen og universitetet i Tromsø, og Stiftelsen bidrar med 36 millioner kroner i perioden 2013-2019. I 2016 ble det gjennomført midtveisevaluering av senteret.

I 2016 inngikk Stiftelsen Kristian Gerhard Jebsen og Universitetet i Bergen avtale om å etablere K.G. Jebsen-senter for dyphavsforskning. Også dette er et spleiselag. Senteret vil disponere 117 millioner kroner i perioden 2017-2020 hvorav Stiftelsen Kristian Gerhard Jebsen bidrar med 32 millioner kroner. I tillegg kommer ressurser i form av vitenskapelig utstyr og fartøytid. Norges nye isgående havforskningsfartøy

"Kronprins Haakon" vil være sentral for senteret. Skipet er spesialutrustet for dyphavsoperasjoner.

Medisinsk forskning

Stiftelsen Kristian Gerhard Jebsen har i årene 2011 - 2016 bidratt til å etablere 16 K.G. Jebsen-sentre for medisinsk forskning ved norske medisinske fakulteter og tilknyttede universitetssykehus. Stiftelsens økonomiske bidrag til disse sentrene summerer seg til 294 millioner kroner. Ved utgangen av 2016 er 12 av disse aktive og 4 er avsluttet. Fellesnevner for dem alle er at de driver med medisinsk translasjonsforskning på et høyt internasjonalt nivå – innen områder som de norske medisinske fagmiljøene selv har prioritert.

Målsettingen med sentrene er at nye og viktige resultater fra forskningen i neste omgang kan muliggjøre en forbedret pasientbehandling. Sentrene er etablert i samarbeid med de medisinske fakultetene og de respektive helseforetakene. I tillegg til midlene fra Stiftelsen må vertsinstusjonene selv bidra med egne midler og ressurser til prosjektene på minst samme nivå som det Stiftelsen bidrar med. Dette gir prosjektene økonomisk tyngde, og sikrer at dette er sentre som vertsinstusjonene selv prioriterer og satser på.

Sentrene rapporterer årlig til Stiftelsen på faglig og økonomisk status. Når sentrene er midtveis i perioden, blir de evaluert av Stiftelsens rådgivende utvalg.

I 2016 ble det gjennomført midtveisevaluering av de tre sentrene som ble etablert i 2014; K.G. Jebsen-senter for tromboseforskning, K.G. Jebsen-senter for tarmkreft og K.G. Jebsen-senter for hjernekreft. Etter anbefaling fra rådgivende utvalg er alle de tre sentrene invitert til å søke om forlenget støtte i to år. Søknadene vil bli behandlet i 2017.

I slutten av 2016 lyste Stiftelsen ut midler til nye K.G. Jebsen-sentre for medisinsk forskning, med søknadsfrist i april 2017.

For å stimulere til samarbeid mellom K.G. Jebsen-sentre innen medisin arrangerer Stiftelsen årlig en felles samling for sentrene. Årets samling ble arrangert på Bekkjarvik utenfor Bergen. Alle sentrene var representert, i tillegg til deltakere fra Stiftelsens styre, rådgivende utvalg og administrasjon. K.G. Jebsen-senter for forskning på nevropsykiatriske lidelser var vertskap og ansvarlig for programmet. Tema for årets samling var "The role of biomedical research in shaping modern society."

Kultur

Stiftelsen har siden oppstart bevilget 51 millioner kroner til ulike kulturprosjekter ved kultur-institusjoner i Bergen og på Vestlandet.

Den største enkeltsatsingen er støtte til Bergen Filharmoniske Orkester. Først 12,1 millioner kroner i perioden 2012-2015 knyttet til orkesterets 250-årsjubileum. I 2016 ble det inngått ny samarbeidsavtale med orkesteret om støtte til å styrke orkesterets kunstneriske og formidlingsrettede virksomhet i perioden 2017-2021. Stiftelsens nye bidrag har blant annet gjort det mulig for BFO å reengasjere sjefsdirigent Edward Gardner i perioden 2019-2021. Stiftelsen er hovedsamarbeidspartner for orkesterets satsing på digitalkonserthus.no, en strømmetjeneste for fremvisning av konserter med Bergens Filharmoniske Orkester. I løpet av 2017-2018 skal tjenesten lanseres internasjonalt.

Rosendal kammermusikkfestival fikk sin debut 11.–14. august 2016, med Leif Ove Andsnes som kunstnerisk leder og Baroniet Rosendal som arrangør. Stiftelsen Kristian Gerhard Jebsen støtter arrangementet. Kammermusikkfestivalen ble en stor suksess og fikk god dekning i nasjonale og internasjonale medier. Neste Rosendal kammermusikkfestival går av stabelen 10-13. august 2017, med en feiring av Mozarts kammermusikk.

Edvard Grieg Internasjonale Pianokonkurranse 2016 ble arrangert 2.-10. september 2016. Stiftelsen var enesponsor for arrangementet og ble godt profilert i løpet av konkurransen. Dette var tredje gang Stiftelsen støttet konkurransen. Formålet med samarbeidet er å bidra til å befeste Griegkonkurransen som en konkurranse av høy internasjonal kvalitet og sette Edvard Grieg, norsk musikk, Troidhaugen og Bergen på kartet for fremragende unge musikere internasjonalt. Årets prisvinner ble Ah Ruem Ahn fra Sør-Korea.

Stiftelsen Kristian Gerhard Jebsen inngikk i 2016 en treårig samarbeidsavtale med Stiftelsen Prof. Jiri Hlinka Klaverakademi om støtte på totalt 3,3 millioner kroner. Akademiet arrangerer inntil tre mesterklasser i året for unge internasjonale pianister og kammermusikere på høyt nivå. Pianistene Leif Ove Andsnes, Håvard Gimse, Christian Ihle Hadland og Geir Botnen utgjør det kunstnerisk råd og deler på å undervise sammen med utvalgte internasjonale gjesteprofessorer. Deltakerne kommer fra hele verden.

III. Administrasjon og styrearbeid

Styret har i løpet av 2016 hatt 6 møter og behandlet 35 saker. Stiftelsen hadde ingen ansatte i 2016. Stiftelsens administrasjon har vært ivaretatt gjennom forretningsføreravtale med Bergens forskningsstiftelse.

Stiftelsen har et rådgivende medisinsk utvalg, sammensatt av anerkjente fagpersoner fra Norge, Sverige og Danmark. Utvalget bistår Stiftelsen i satsingen på medisinsk translasjonsforskning og tar del i den overordnede vurderingen av innkomne

søknader og fremmer forslag til styret om konkrete prosjekter som foreslås støttet. I arbeidet med å vurdere innkomne søknader benytter det rådgivende utvalget internasjonalt anerkjente forskere innen fagfeltene som søknadene dekker.

IV. Henvisning til regnskapslovens § 3-3

Stiftelsen Kristian Gerhard Jebsen diskriminerer ikke kjønn ved valg av styremedlemmer. Stiftelsen forurenser ikke det ytre miljø.

Styret kjenner ikke til noen forhold for bedømmelsen av Stiftelsens stilling og resultat av virksomheten som ikke fremgår av balanse, resultatregnskap, noter og styrets beretning.

Stiftelsen mener at årsregnskapet gir et rettvise bilde av Stiftelsens eiendeler og gjeld, finansielle stilling og resultat. I samsvar med regnskapsloven bekreftes at forutsetningen for fortsatt drift er til stede. Årets resultat gjøres opp mot tilsvarende endring i annen formålskapital.

Bergen, den 29. mai 2017

Hans Peter Jebsen
styrets leder

Aud Jebsen
styremedlem

Borger A. Lenth
styremedlem

Birger Magnus
styremedlem

Sveinung Hole
daglig leder